

**PRAVNI FAKULTET
SVEUČILIŠTA U RIJECI**

Vodič za mentore

Doktorski studij Pravnog fakulteta u Rijeci

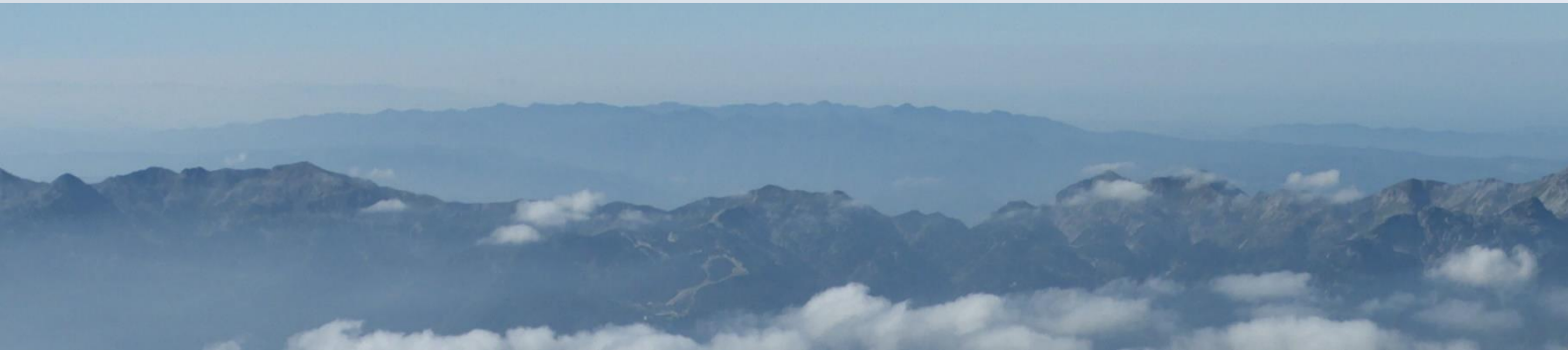
RiDOC
BiDOC

Naslov Vodič za mentore. Doktorski studij Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci
Autorice Prof. dr. sc. Edita Čulinović Herc, izv. prof. dr. sc. Sandra Fabijanić Gagro, izv. prof. dr. sc. Ivana Kunda
Lektorica Dr. sc. Dejana Golenko, prof.
Dizajn Izv. prof. dr. sc. Ivana Kunda
Fotografije pixabay.com (naslovna), izv. prof. dr. sc. Dionis Jurić (unutarnja)
Izdavač Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci
Za izdavača Prof. dr. sc. Eduard Kunštek
Godina izdanja 2016.

Pravna napomena Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci pridržava sva prava na ovom izdanju. Dopušteno je umnožavanje isključivo za nekomercijalne svrhe u integralnom obliku bez izmjene, uz navođenje izvora.

Sadržaj

Uvodna riječ.....	1
Početni susret	2
Stadiji doktorskog studiranja	3
Vremenski plan aktivnosti	6
Konzultacije s doktorandom	7
Kako prevladati krizu	9
Savjeti za kraj	11
Korišteni izvori.....	12

Uvodna riječ

Mentorstvo na doktorskom studiju je višeslojni odnos mentora i doktoranda u kojem su oboje usmjereni na doktorandov akademski i osobni razvoj. U tom odnosu Vi, kao mentor – iskusniji i stručniji kolega, imate ključnu ulogu. Vi preuzimate odgovornost za pružanje podrške doktorandu u savladavanju svih studijskih obveza i ostvarivanju krajnjeg cilja – uspješne obrane doktorske disertacije. Ujedno je to i njegova priprema za ulogu samostalnog istraživača koji se može ravnopravno natjecati u Europskom istraživačkom prostoru. Doktorsko studiranje može se usporediti s planinarskim usponom, pri čemu ste Vi vođa pohoda, a doktorand planinar koji teži uspeti se na vrh. Kako biste mogli uspješno predvoditi pohod, morate poštovati propisana pravila, ali i posjedovati određene kvalitete. Vaše mentorske obveze, kao dio šire organizacijske politike Fakulteta, propisane su između ostalog sveučilišnim pravilnikom o studijima i studijskim programom dokorskog studija. Uz stručnost i iskustvo u profesionalnom polju u kojem djelujete, poželjne su i dodatne profesionalne i osobne kompetencije za davanje primjerene podrške doktorandu. U osvješćivanju i unapređenju tih kvaliteta pomaže Vam specijalizirano cjeloživotno obrazovanje. U tom naporu na raspolaganju Vam je institucijska podrška Fakulteta, kako biste surađujući s drugim mentorima razvijali kulturu mentorstva na Fakultetu.

I ovaj Vodič dio je takve podrške. Usmjerava Vas u nalaženju odgovora na najčešće izazove različitih stadija mentorskog odnosa. Vodič ne sadrži gotove recepte za postupanje prema doktorandu. Njime Vam se skreće pozornost na početna i naknadna pitanja u odnosu s doktorandom koja su bitna za uspješnost doktorandovog studiranja. To nije linearan, već skokovit put koji doktorandi prelaze različitim brzinama. Ako je iza Vas već prethodno mentorsko iskustvo na doktorskom studiju, svakako ste u prednosti. Mogućnost prijenosa vlastitih (i tuđih) prethodnih iskustava ograničena je zbog toga što se doktorandi međusobno razlikuju sposobnostima i osobnošću, kao i mentori. Ako i niste još stekli mentorsko iskustvo na doktorskom studiju, taj ste put već jednom prešli kao doktorand pa Vam to može biti od pomoći. Ovaj Vodič predstavlja pomoćni alat Vama kao mentoru za lakše snalaženje u mentorskom procesu, dok se dodatna podrška mentorima i doktorandima pruža kroz razgovor s kolegama i/ili voditeljem studija.

Jeste li znali?

Mentor (grč. Μέντωρ, Méntōr) je mitska osoba iz Homerove Odiseje. Bio je stanovnik Itake i Odisejev prijatelj, kojemu je ovaj, polazeći u Trojanski rat povjerio brigu za svoj dom i za odgoj svoga sina Telemaha.

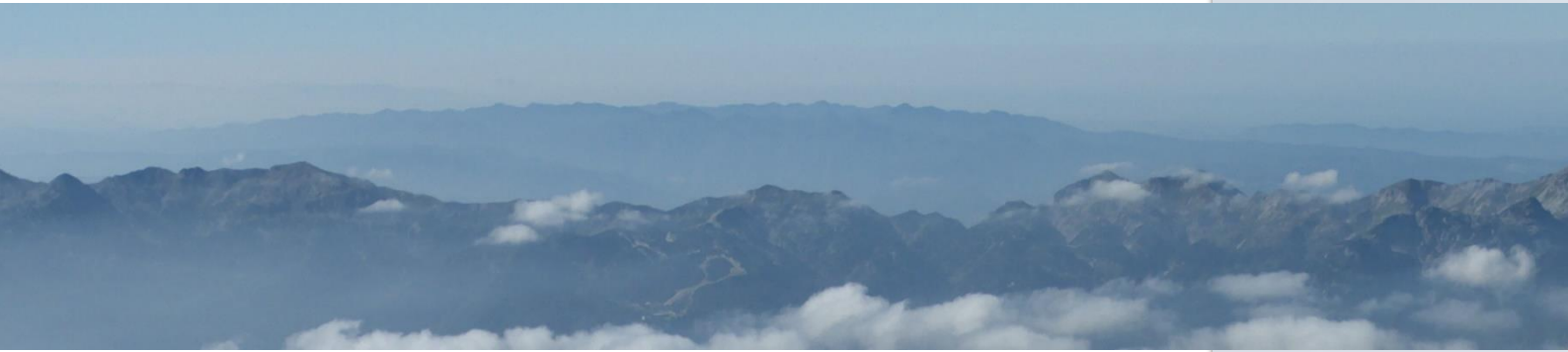
Početni susret

Prvi susret s potencijalnim doktorandom događa se već prije njegova upisa na doktorski studij. Prema studijskom programu, kandidat treba sastaviti prijedlog osobnog plana doktorskog studija i priložiti ga prijavi na natječaj za upis na studij. Vašu suglasnost s prijedlogom potvrđujete svojim potpisom. S obzirom na to da prijedlog treba utvrditi okvirnu temu i ukratko obrazložiti potrebu i metode njezinog istraživanja, već tada Vam se pruža prilika za upoznavanje kandidata i njegovih dosadašnjih akademskih, stručnih i osobnih iskustava. Poželjno je da navedete područja ili teme koje smatrate prikladnima za doktorsko istraživanje, istodobno osluškujući interese kandidata. Ako on predlaže istraživanje teme za koju mislite da nije prikladna, pojasnite mu svoje stajalište navodeći razloge. S kandidatom trebate dogovoriti i popis izbornih kolegija koji će biti korisni za doktorsko istraživanje. Porazgovarajte i o njegovim iskustvima s prethodnim mentorima. Zamolite ga da razmisli o vlastitim očekivanjima i o vremenu koje mu stoji na raspolaganju za doktorski studij. Ako smatrate korisnim, od kandidata možete tražiti da svoja očekivanja i planove iznese u pisanom obliku. Bili usmeni ili pisani, o njima trebate pomno razmisliti i otvoreno reći svoje mišljenje.

Nakon što dogovorite okvirnu temu, potencijalnog doktoranda uputite na osnovnu literaturu iz toga područja. Bit će to prilika da provjerite u kojoj je mjeri vješt u pretraživanju izvora, uključujući baze podataka. Po potrebi ga uputite na osoblje knjižnice Fakulteta koje mu u tomu može pomoći. Osim sposobnosti logičnog postavljanja i strukturiranja teme, obratite pozornost i na njegove vještine pravnog pisanja i rasuđivanja. Dopustite mu određeno vrijeme da sam istraži okvirnu temu, ali istodobno definirajte rok u kojem očekujete povratnu informaciju, najčešće u obliku početnog nacrtu prijedloga osobnog plana. Postavljanje i odgovorno poštovanje pravila komunikacije i vremenskih okvira u ovom predstadiju bitni su preduvjeti uspješnosti daljnje suradnje.

Prije nego što postanete mentor

- iskreno razmislite o vlastitim interesima, potrebama i planovima
- ne preuzimajte veliki broj mentorstava
- uskladite svoje buduće obveze s već poznatim ili planiranim obvezama
- budite spremni dodatno se educirati

Stadiji doktorskog studiranja

Upisom doktoranda na studij postali ste mentor. Čestitamo! Pred oboma je višegodišnji uzbudljiv i naporan uspon do vrha, no imajte na umu da ga predvodite Vi. Odlukom o upisu definirane su doktorandove studijske obveze pa ona oboma predstavlja okosnicu za planiranje vlastitih i zajedničkih aktivnosti. Vaše obveze mentora detaljno su opisane programom doktorskog studija pa Vas upućujemo da ih proučite. O svom radu podnosit ćete izvješća, a isto će činiti i doktorand. Imat ćete priliku ocjenjivati njegov rad, kao i on Vaš. Poželjno je da sve vidove suradnje i dogovore bilježite u dnevnik rada s doktorandom koji je također dio izvještajne dokumentacije kojom se na institucijskoj razini prati napredak doktoranda.

U početnom stadiju važno je da pažljivo planirate i pratite doktorandov napredak sukladno njegovim obvezama. Da bi doktorand uspješno napredovao na studiju, mora posjedovati različite sposobnosti. Za njihov razvoj dijelom ste odgovorni i Vi. Zbog toga je poželjno da već na početku procijenite koja je znanja, vještine i kompetencije doktorand već stekao, a koja mu još nedostaju da bi proveo doktorsko istraživanje. Studij omogućava stjecanje produbljenih znanja iz metodologije pravne znanosti, koja su prijeko potrebna za postavljanje metodološkog okvira doktorskog istraživanja. Ako uočite da doktorandu nedostaju neka druga znanja, vještine i kompetencije (npr. informacijske ili jezične), upozorite ga na to i zajedno razmislite o tomu kako ih može steći. Različite radionice ili kraći tečajevi mogu uvelike pomoći. Neke od njih organizira i Fakultet. Doktorsko studiranje razlikuje se od drugih oblika obrazovanja upravo po tomu što se znanja i vještine stječu mnogo manje kroz nastavu, a znatno više poduzimanjem različitih istraživačkih aktivnosti. A tu dolazi do izražaja Vaša uloga.

Nakon što je ispunio znatni dio obveza na studiju, doktorand pristupa pripremi prijave teme doktorske disertacije. Taj dio za doktorande predstavlja veliki izazov. Osim što je nužno provesti iscrpno istraživanje svih relevantnih pravnih izvora o temi koji uključuju i izvore odabranih pravnih poredaka, prijava teme doktorske disertacije treba između ostalog ponuditi hipoteze, za koje već u

Početni stadij

- izradite okvirni hodogram doktorskog studiranja
- pobliže upoznajte doktorandove sposobnosti
- ukažite mu na moguću potrebu za dodatnom edukacijom

trenutku treba postojati velika vjerojatnost uspješne provjere, a također se od doktoranda očekuje pojašnjenje očekivana znanstvenog doprinosa doktorske disertacije. U tomu će doktorand trebati Vašu pomoć, a korisno je i poželjno konzultirati nastavnika Metodologije pravnih znanosti.

Pri obavljanju aktivnosti koje traju dulje ili doktorandu predstavljaju poteškoću pokušajte veće zadatke podijeliti u više manjih i pritom učestalije komunicirati. Imajte na umu da doktorand mora postići kritičnu masu razmjene informacija s Vama da bi mogao napredovati i potičite redoviti kontakt. Može se dogoditi da doktorand ne uspijeva izvršiti zadatak na vrijeme ili dovoljno kvalitetno. Ako redovito komunicirate, vrlo brzo ćete saznati koliko uspješno doktorand odgovara na Vaše preporuke i zahtjeve te ocijeniti što mu nedostaje i treba li mu podrška pri izvođenju istraživanja. Obrazac komunikacije je već uspostavljen. Bitno je da ga se oboje pridržavate, ali i da pritom imate određenu razinu fleksibilnosti. Ovo je stadij detalja i o njemu uvelike ovisi kvaliteta daljnjeg odnosa i konačni ishod.

Stadij rada uz podršku je najduži i najosjetljiviji. Doktorand provodi istraživanje istodobno radeći na tekstu doktorske disertacije. Dio tog istraživanja provodit će na inozemnoj instituciji pravne znanosti, jer je to jedna od njegovih studijskih obveza. Pružite doktorandu podršku pri odabiru institucije. Zajednički odredite razdoblje koje će tamo provesti i obveze koje će imati te što od njega očekujete tijekom istraživačkog boravka i nakon povratka. Ako ste upoznati s mogućnošću pribavljanja stipendije kojom će financirati istraživački boravak, obavijestite ga o tomu. U slučaju poteškoća u pronalasku odgovarajuće institucije, uputite ga da zatraži pomoć od prodekana za međunarodnu suradnju.

U ovom stadiju imate obvezu izraditi najmanje jedan znanstveni rad u suautorstvu s doktorandom koji će on izložiti na međunarodnoj konferenciji i koji će biti objavljen u priznatoj međunarodnoj publikaciji. Ukažite doktorandu na konferencije i publikacije koje bi bile prikladne za ispunjavanje ove studijske obveze te zajednički provedite odabir. Zajedno raspravite i odredite temu, strukturu rada i glavna pitanja. Prije pisanja rada u suautorstvu s doktorandom jasno usuglasite što se očekuje od njega i što neuzimate na sebe.

Stadij detalja

- redovito komunicirajte
- podijelite i rasporedite obveze
- budite dosljedni, ali i prilagodljivi

Stadij rada uz podršku

- usko surađujte s doktorandom
- periodično pratite doktoranda u ispunjenju obveza
- budite kritični, ali konstruktivni

Iako ste slobodni dogovarati opseg teksta koji će Vam doktorand dostavljati na čitanje i ocjenu, kao i vrijeme njegovih isporuka, razmislite je li prikladno da to budu manji ili veći dijelovi, kako doktorand ne bi izgubio dragocjeno vrijeme ako krene u pogrešnom smjeru. Budite iskreni i otvoreni, spremni (pre)usmjeravati, davati povratne informacije, pohvaliti, ali i konstruktivno kritizirati. Osim rada na tekstu nužan je rad i kroz konzultacije. S obzirom na to da je riječ o stadiju u kojem se rad doktoranda neprestano vrednuje, taj proces može biti iscrpljujući za obje strane. Za doktoranda je to stadij u kojem još ne nazire cilj pa može upasti u krizu, pogotovo ako povratne informacije koje prima od Vas nisu ohrabrujuće i poticajne. Reakcije doktoranda na učestalu kritiku mogu biti različite – neki bivaju obeshrabreni i odustaju od pohoda, dok drugi bivaju potaknuti kritikom i uporno nastavljaju dalje. U ovom stadiju za obje strane ključni su izdržljivost i strpljenje, jer se zamor neprekidno pojačava. Također je ključno uskladiti ritam i imati u vidu da brzina napretka ponajprije ovisi o doktorandu.

U završnom stadiju svi elementi strukture doktorske disertacije već postoje, ali ih je potrebno dotjerivati. I vama i doktorandu jasno je da je cilj nadohvat ruke. Iako stadij dotjerivanja teksta i bilježaka može potrajati, on je psihološki lakši. To je ujedno i stadij konačne evaluacije doktorandovog rada prije nego što će biti predan na ocjenu povjerenstvu.

Završni stadij

- dosadašnji trud se isplatio
- upregnite posljednje snage i ne posustajte

Vremenski plan aktivnosti

Obveze doktoranda i Vaše obveze već su u dovoljnoj mjeri definirane studijskim programom i odlukom o upisu, jer su one planirane na semestralnoj razini do kraja studija. No, nema zapreke da taj odnos još pomnije strukturirate izradom detaljnoga vremenskog plana aktivnosti. Uspješno ispunjavanje neke studijske obveze nerijetko ovisi o pripremama koje prolazite zajedno Vi i doktorand. Primjerice, doktorandova obveza izrade znanstvenog rada u suautorstvu s Vama, izlaganje toga rada na konferenciji te njegova objava. Ispunjavanje ove obveze može ovisiti o nizu okolnosti: vremenu održavanja konferencije, prihvaćanju navedene teme, dostupnosti izvora financiranja konferencijskog troška, trajanju i ishodu recenzijskog postupka i dr.

Na sličan način, kroz dulje vrijeme potrebno je planirati i organizirati studentov studijski boravak u inozemstvu. Od odabira institucije i uspostavljanja kontakta do dobivanja pozivnog pisma ili školarine za studijski boravak također može proći duže vrijeme. Preporučljivo je razdoblje od ukupno četiri mjeseca podijeliti u dva ili više manjih odlazaka, ne samo kako bi se boravci uskladili sa zaposleničkim obvezama, već i kako bi se ostvarili u različitim stadijima istraživanja. To iziskuje koordinaciju između Vas i doktoranda i koordinaciju s odabranom institucijom. Izradom internog plana aktivnosti pokazat ćete doktorandu da cijenite njegovo vrijeme, ali i da od njega očekujete da cijeni Vaše. Tim više je opravdano izraditi interni vremenski plan aktivnosti, ako mentorstvo dijelite s kolegom jer treba vremenski uskladiti i podijeliti obveze. Rukovodeći se odlukom o upisu, u planu možete jednostavno navesti vrstu studijske obveze, korake i vrijeme njezina izvršavanja. Težite jasnoći i održivosti plana te unaprijed odredite bitna pravila. Nakon što ste izradili prijedlog plana koji odražava Vaša realna očekivanja, omogućite doktorandu da ga prouči i iznese vlastite zamisli i očekivanja te budite otvoreni tomu prilagoditi predložene vremenske okvire.

Dobar plan je:

- realan i održiv
- obostrano prihvatljiv
- s točno određenim dovršetkom

Konzultacije s doktorandom

Sastavni dio Vašeg mentorskog rada su konzultacije s doktorandom. Mogu biti s jednim ili istodobno s više studenata, usmeno ili pisano, u nekoj prostoriji Fakulteta (iznimno izvan Fakulteta) ili koristeći komunikacijsku tehnologiju, uključujući elektroničku poštu, telefon ili audiovizualnu vezu. Potonje je posebno korisno posebno ako dolazak doktoranda iziskuje znatno vrijeme i/ili troškove, primjerice dok je na studijskom boravku u inozemstvu. Pritom valja ustrajati na pojedinačnim usmenim konzultacijama uz obostranu prisutnost jer su se one pokazale najučinkovitijima. Dogovarajte se i organizirajte konzultacije u skladu s pravilima studija i planom aktivnosti, ali istodobno budite fleksibilni i dostupni za kontakt više. Tijekom pisanja rada ili poduzimanja druge studijske aktivnosti mogu se pojaviti okolnosti koje niste mogli predvidjeti. Dopustite doktorandu da Vam se i u takvim situacijama obrati.

Zamolite doktoranda da na konzultacije uvijek dođe pripremljen i ako je to moguće – da Vam unaprijed dostavi popis tema i pitanja o kojima želi raspravljati. Istodobno, Vi naznačite temu konzultacija pokazujući predanost i entuzijazam za mentorski rad. Ako je dogovoreno da Vam doktorand dostavlja rad ili njegove dijelove, zamolite ga da dostavljeni materijal ima jasnu strukturu te da je jezično i grafički korektan i oblikovan u skladu s Uputama za izradu studentskih radova. Zamolite studenta da je pri dostavljanju nove inačice rada, novi tekst posebno označen kako bi se mogli koncentrirati na njega. Jasno definirajte koliko Vam je vremena potrebno za čitanje i komentare.

Na konzultacijama aktivno slušajte doktoranda. Postavljajte poticajna pitanja. Budite spremni komentirati, pohvaliti i kritički se osvrnuti na doktorandove tekstove ili druge aktivnosti koje je u međuvremenu poduzeo. Prisjetite se da je komentare uvijek dobro započeti pozitivnim, pa ga pohvalite na početku. Poželjno je istaknuti pojedinosti koje su Vam se svidjele, posebice ono što želite da doktorand zadrži i u budućnosti. Kritiku uputite nakon pohvale, nazeći da ne ostane u sjeni pohvale. Predočite iu kao saviet ili prijedlog.

Neke bitne komunikacijske kvalitete mentora

- dostupnost, posebno u okolnostima pojačane potrebe doktoranda
- odmjerenost u pohvali i kritici
- obraćanje s poštovanjem, uvažavajući različitost osobnosti
- važnu kritiku i upute bolje je (i) napisati

na što se kritika odnosi i radi li se o činjenici ili dojmu. Izbjegavajte iznositi kritiku pred drugima – učinak na primatelja može biti iznimno negativan. Kritika kod doktoranda treba izazvati želju za promjenom, a ne otpor. Možete ju izraziti u obliku pitanja kojim tražite razjašnjenje ili provjeravate svoj dojam.

I pohvalu i kritiku iskažite svakodnevnim tonom, jasnim riječima i što kraćim rečenicama. Budite spremni za dodatnu argumentaciju Vašeg mišljenja i konstruktivnu raspravu. Nakon održanih usmenih konzultacija, zamolite doktoranda da razmisli o izrečenim preporukama i zaključcima te Vam njihov sažetak dostavi u pisanom obliku. Po potrebi, prokomentirajte je li ispravno shvatio upute i zaključke. Ti sažetci će Vam pomoći u izbjegavanju nesporazuma i ujedno omogućiti kvalitetnije praćenje doktorandova napredovanja.

Kako prevladati krizu

Tijekom procesa mentoriranja može se pojaviti kriza. Nemojte dopustiti da Vas to iznenadi. Ako se pojavi, budite spremni i otvoreni za prilagodbe. Preispitajte i vlastiti stil mentoriranja i budite ga spremni prilagoditi ako dođete do zaključka da je on jedan od čimbenika krize. Ono što se pokazalo dobrom praksom s jednim doktorandom, kod drugoga možda neće polučiti ni približno iste rezultate.

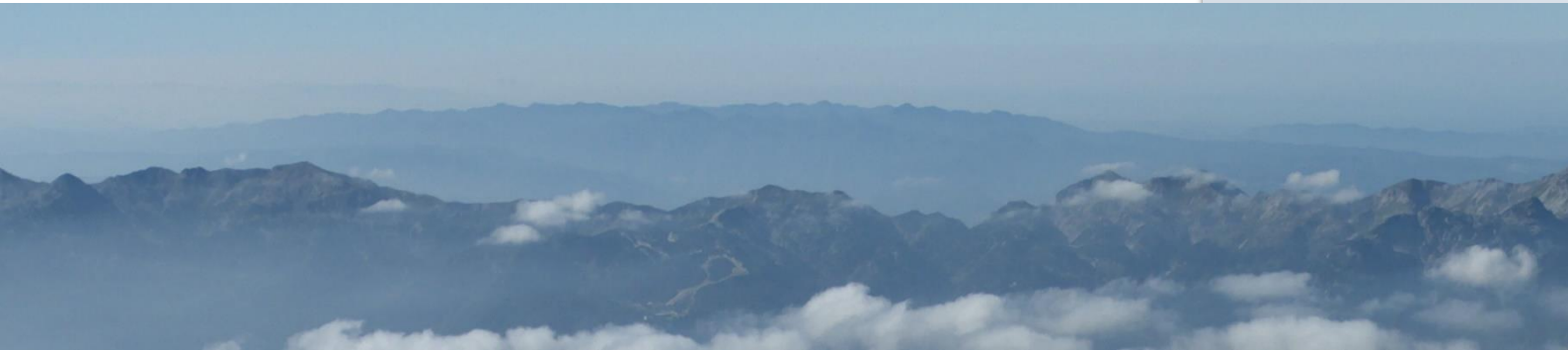
Ako je riječ o procesu pisanja, važno je razlikovati nedostaju li doktorandu alati (pribavljanje informacija iz relevantnih izvora) ili poteškoće nastaju pri „stavljanju misli na papir“ (strukturiranje rada i rasuđivanje). Doktorand koji je prethodno stekao iskustvo u pravosuđu, upravi ili korporativnom sektoru svakodnevno oblikuje pravne tekstove kazuistički, što je i prednost i poteškoća. Prednost je u jezgrovitosti njihovih tvrdnji (*in medias res*) i jasnoći s kojom vide praktične učinke, a poteškoća može nastati pri njihovu poopćavanju i argumentiranju pravno-znanstvenim metodama. Nadalje, ozbiljni problem može predstavljati okolnost da doktorand ne može razlučiti između bitnih i nebitnih podataka ili pitanja. Usmjerite ga kako pronaći istraživačko žarište.

S druge strane, mentori pojedina pitanja katkad smatraju prejednostavnima da bi ih objašnjavali. Savjetujemo Vam da ništa ne „uzimate zdravo za gotovo“, jer ono što Vama može izgledati jednostavno, doktorandu je katkad prava poteškoća. Ako je smetnja u tomu kako strukturirati znanstveni rad, pojasnite doktorandu taj postupak na primjeru nastanka vlastitog rada. Dobra prilika za uvježbavanje prije pisanja doktorske disertacije je i izrada seminarskog rada pod Vašim mentorstvom ili izrada suautorskog znanstvenog rada radi izlaganja na konferenciji i objave.

Ključno u rješavanju krize je njezino pravodobno uočavanje. Značajno usporavanje znak je da trebate otkriti prepreke, svoje i doktorandove. Budite spremni usporiti ako vidite da doktorand posustaje. Ne zaboravite svoju

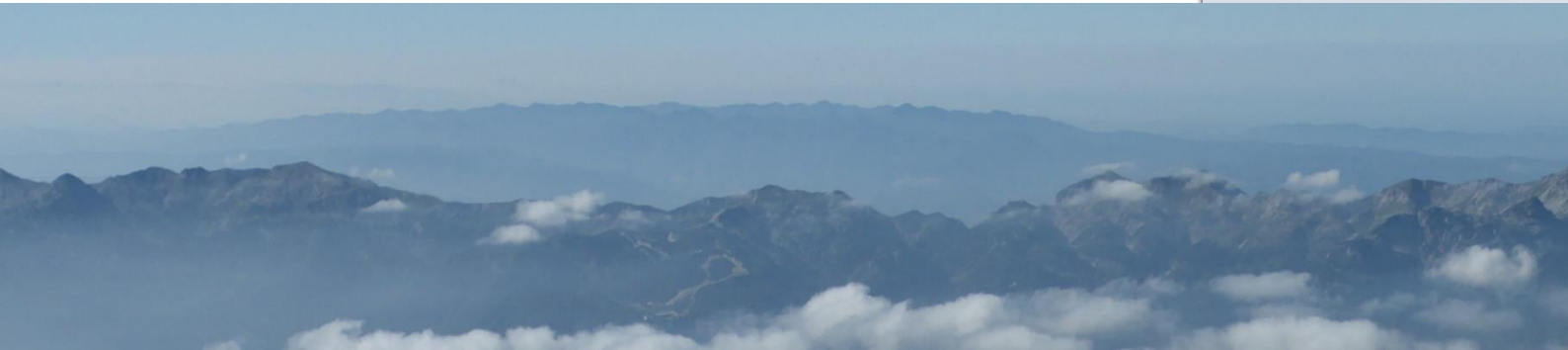
Krizni plan

- imajte „plan B“
- ne pristupajte krizi kao problemu, već kao izazovu

i hrabrite. On nema Vašu brzinu, iskustvo niti znanje. Nemojte pretpostaviti da doktorand nešto (ne) zna ili (ne) može; postavljajte pitanja da biste to otkrili. Razmislite očekujete li možda od doktoranda znanja i iskustva koja on stvarno ne posjeduje i nije ih mogao do tada steći.

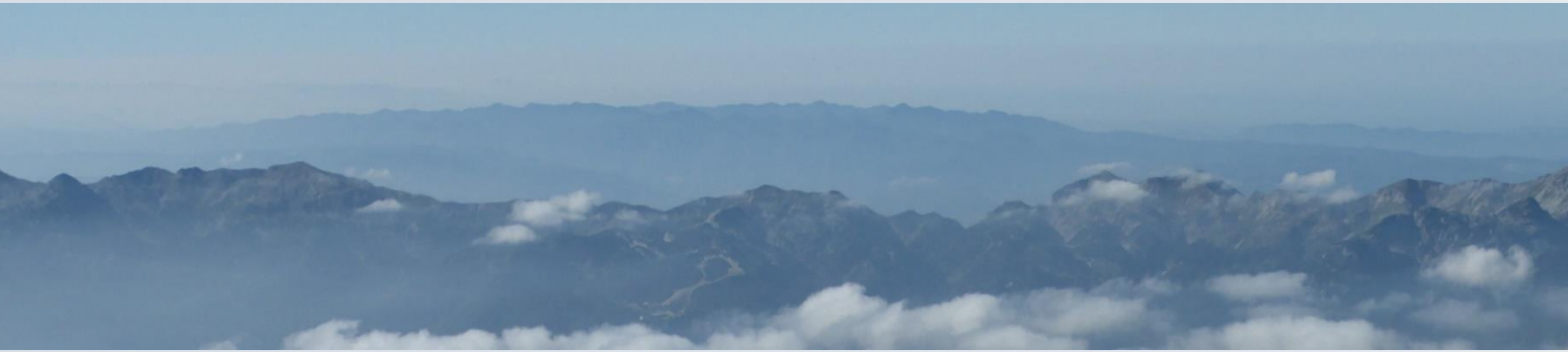
Budite iskreni i prema sebi, moguće je da se i sami teže nosite s izazovima mentoriranja. Podijelite svoju brigu s drugim kolegama. Mentorstvo je naporan i zahtjevan posao, ponajprije u pogledu vremena koje za njega treba izdvojiti. Pokušajte naći i zadržati motiviranost tijekom cijelog puta. Ona je jednako važna i za mentora i za doktoranda. I mentori moraju raditi na svojoj motivaciji, da bi – osim općih vrijednosti i odgovornosti vezanih uz brigu o znanstvenom podmlatku, pronašli i neku vlastitu posebnu motivaciju.

Savjeti za kraj

Da bi odnos doktoranda i mentora bio što uspješniji treba se temeljiti na međusobnom poštovanju te težiti ispunjavanju obostranih opravdanih očekivanja na putu prema uspješnom završetku doktorskog studija. Taj odnos ima dalekosežne učinke trajno obilježavajući profesionalni i osobni razvoj doktoranda te čineći nezaobilazni dio mentorovih iskustava. Slijede poruke koje bi mogle koristiti mentoru.

- Potrudite se upoznati svog doktoranda, vodeći računa o tomu da se radi o odrasloj osobi s već izgrađenim stavovima i djelomično oblikovanim profesionalnim identitetom. Potičite ga na samostalan rad, usmjeravajte i motivirajte. Pokažite da ste pouzdani, predani mentoriranju, diskretni, strpljivi, fleksibilni i tolerantni.
- Trudite se pokazati etičnost i profesionalnost. Tada isto možete zahtijevati i od svog doktoranda.
- Ako se pojave izazovi u odnosu s doktorandom, jasno iskažite svoj stav i radite na zajedničkom iznalaženju rješenja. Nemojte ostavljati dojam da izbjegavate doktoranda, posebice ako on potiče komunikaciju ili zahtijeva povratnu informaciju.
- Potrudite se dati objektivne, pravodobne, konstruktivne i ohrabrujuće povratne informacije o doktorandu, njegovu radu i napretku, čak i kada iznosite kritiku.
- Potičite doktoranda na sudjelovanje na (međunarodnim) znanstvenim konferencijama ili učlanjenje u nacionalne i međunarodne znanstvene asocijacije. Prosljeđujte mu podatke o tomu.
- Pokušajte sudjelovati u događajima u kojima doktorand predstavlja svoj rad ili istraživanje.
- Prisustvujte obrani teme i obrani doktorske disertacije, a proslavite s njime i promociju. Doktorandov uspjeh je i Vaš uspjeh!

Korišteni izvori

- AZVO (2013) Izvješće o tematskom vrednovanju doktorskih studija u Republici Hrvatskoj, Zagreb, https://www.azvo.hr/images/stories/vrednovanja/Izvjescje_doktorski_studiji_AS_final.pdf
- Qualitätszirkel Promotion (ur.), Gemeinsam die Promotion gestalten. Handlungsempfehlungen für Betreuende (2014, 3. izd.), Neustadt a. d. Aisch: Onlineprinters, <http://www.qz-promotion.de/home/projekt-handbuch/>
- Preporuka Europske komisije od 11. ožujka 2005. koja se odnosi na Europsku povelju za istraživače i Kodeks o novačenju istraživača, COM(2000) 6 konačno od 18.1.2000.
- Salzburg II Recommendations: European Universities' Achievements since 2005 in implementing the Salzburg Principles, European University Association, http://www.eua.be/Libraries/publications-homepage-list/Salzburg_II_Recommendations
- Terry, DeMichiell, Williams (2009), Mentoring Tradeoffs: Breaking into the World of Academe, InSITE, 9, <http://proceedings.informingscience.org/InSITE2009/InSITE09p003-015Terry632.pdf>
- Vizek Vidović (ur.) (2011), Učitelji i njihovi mentori – uloga mentora u profesionalnom razvoju učitelja, Zagreb: Institut za društvena istraživanja
- Vizek Vidović, Brajdić Vuković, Matić (2014), IDIZ-ov Priručnik za mentoriranje mladih istraživača, Zagreb: IDIZ, http://www.idi.hr/wp-content/uploads/2014/07/IDIZ-ov_prirucnik_za_mentoriranje.pdf
- Vizek Vidović, Žižak (2016), Mentoriranje doktorskih studenata – materijali s radionice održane 27. i 28. listopada 2016. na Sveučilištu u Rijeci
- Žižak (2014), Izazovi mentoriranja kvalitativnih istraživanja, Ljetopis socijalnog rada 21 (3), 367-392
- Žižak, Vizek Vidović, Ajduković (2012), Interpersonalna komunikacija u profesionalnom kontekstu, Zagreb: Edukacijsko- rehabilitacijski fakultet